

PM 2007:74 RVII (Dnr 325-4506/2006)

Patientdatautredningens huvudbetänkande om en ny Patientdatalag (SOU 2006:82)

Remiss från Socialdepartementet

Borgarrådsberedningen föreslår kommunstyrelsen besluta följande
Remissen besvaras med vad som anförs i denna promemoria.

Föredragande borgarrådet Ulf Kristersson anför följande.

Ärendet

Patientdatautredningen föreslår i den nya lagen en sammanhängande reglering av behandlingen av personuppgifter inom hälso- och sjukvården. Den nya patientdatalagen, som ersätter patientjournalagen och vårdregisterlagen, föreslås träda i kraft den 1 januari 2008. Den nya patientdatalagen gäller för alla vårdgivare. Lagen reglerar skyldigheten att föra patientjournal, inre sekretess, elektronisk åtkomst, utlämnande av uppgifter och handlingar genom direktåtkomst eller på annat elektroniskt sätt samt nationella och regionala kvalitetsregister. Syftet är att både skapa en ökad patientsäkerhet och ett starkt integritetsskydd. Patientdatalagen kompletterar personuppgiftslagen. Några särskilda bestämmelser för samkörning föreslås inte. Samkörning är tillåten förutsatt att den faller inom ramen för de ändamål som patientdatalagen anger.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret samt till kommunstyrelsens handikappråd.

Stadsledningskontoret anser att förslaget till den nya patientdatalagen är bra då den skapar förutsättningar för en IT-baserad elektronisk hantering av journaler och annan vårdokumentation. Till skillnad från utredningen anser dock stadsledningskontoret att den nya patientdatalagen får ekonomiska konsekvenser.

Stadsledningskontoret anser att utredningen ytterligare bör belysa patientens rätt att spärra uppgifter i förhållandet till behovet av en helhetsbild över tidigare och aktuella vårdkontakter. Stadsledningskontoret vill dock framhålla vikten av att den personliga integriteten skyddas genom tydliga regler för behörigheter och systemens konstruktion.

Kommunstyrelsens handikappråd har valt att ej svara på remissen.

Mina synpunkter

Min uppfattning är att elektronisk sammanhållen journalföring som är tillgänglig för de som bär behandlings- och vårdansvar för en patient väsentligt kan bidra till ökad säkerhet och effektivare administrationen kring journalföring och vårdokumentation. Det är därför viktigt att både genom lag möjliggöra detta och samtidigt stimulera utvecklingen av elektroniska journaler.

Jag delar stadsledningskontorets positiva uppfattning om den nya patientdatalagen då den bidrar till en mer sammanhållen och därmed säkrare vård- och behandlingsprocess för patienterna. Den ger också ett bättre beslutsunderlag rörande hälso- och sjukvårdsinsatser, inte minst inom äldreomsorgen, samt möjliggör den helhetssyn på individen som lagstiftningen stipulerar.

Jag anser emellertid att förslaget kommer att medföra kostnadsökningar, en uppfattning jag delar med stadsledningskontoret. Det handlar om initiala investeringskostnader och löpande driftskostnader för bland annat teknik och utbildning. Dessa kostnader måste finnas med i kalkylerna redan från start.

Det är också viktigt att lagen tydligt anger hur den personliga integriteten ska säkerställas med regler för behörigheter och genom systemens konstruktion. Det är nödvändigt att patienten själv ges möjligheten att spärra uppgifter och åtkomsten av dessa. Samtidigt bör den som har huvudansvar för patienten kunna få en helhetsbild över tidigare och aktuella vårdkontakter. Detta gäller särskilt i fall som rör barn eller andra som utsätts för våld eller behandling som föranleder anmälan eller kontakt med socialtjänst eller polis. Men även fall som handlar om läkemedelsberoende eller då patienter söker vård till följd negativ interaktion mellan läkemedel.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår kommunstyrelsen besluta följande
Remissen besvaras med vad som anförs i denna promemoria.

Stockholm den 19 april 2007

ULF KRISTERSSON

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

ÄRENDET

Patientdatautredningen föreslår i den nya lagen en sammanhängande reglering av behandlingen av personuppgifter inom hälso- och sjukvården. Den nya patientdatalagen, som ersätter patientjournallagen och vårdregisterlagen, föreslås träda i kraft den 1 januari 2008. Den nya patientdatalagen gäller för alla vårdgivare. Lagen reglerar skyldigheten att föra patientjournal, inre sekretess, elektronisk åtkomst, utlämnande av uppgifter och handlingar genom direktåtkomst eller på annat elektroniskt sätt samt nationella och regionala kvalitetsregister. Syftet är att både skapa en ökad patientsäkerhet och ett starkt integritetsskydd. Patientdatalagen kompletterar personuppgiftslagen. Några särskilda bestämmelser för samkörning föreslås inte. Samkörning är tillåten förutsatt att den faller inom ramen för de ändamål som patientdatalagen anger.

Lagen möjliggör en utökad användning av IT och ett elektroniskt sammanhållet journalföringssystem. Utredningen bedömer att det idag saknas förutsättningar för att införa en för samtliga vårdgivare sammanhållen journal för varje patient. I lagen föreslås en bestämmelse som gör att vårdgivare, under visa förutsättningar, kan få direktåtkomst till varandras elektroniska journalhandlingar och andra personuppgifter som rör vårddokumentationen. Därmed kan informationen följa patienten i olika vårdkedjor och vårdprocesser.

Vårdgivaren är ansvarig för den behandling av personuppgifter som den utför. Behandling av personuppgifter får ske även om den enskilde motsätter sig detta. Den sammanhållna journalföringen får i princip inte användas för andra syften än till den individuella patientvården. Det är endast den som arbetar hos en vårdgivare som får ta del av dokumenterade uppgifter förutsatt att denne deltar i vården av patienten eller av andra skäl behöver uppgifterna för sitt arbete inom hälso- och sjukvården.

Den enskilde patienten ges en rätt att begära att vårddokumentationen spärras för elektronisk åtkomst från andra vårdenheter. En sådan spärr kan forceras om patientens samtycke inte kan inhämtas och om informationen kan antas ha betydelse för den vård som patienten oundvikligen behöver. Uppgiften om att det finns spärrade uppgifter får vara tillgänglig för andra vårdenheter. Spärrade uppgifter kan göras tillgängliga för annan vårdenhet på annat sätt än genom elektronisk åtkomst. Den nya lagen möjliggör att vårdgivaren får medge direktåtkomst även för patienten själv, till sådana uppgifter som får lämnas ut till denne.

Den förslagna patientdatalagen innebär ökade möjligheter till medicinsk, ekonomisk och annan verksamhetsuppföljning. Patientbundna data om diagnoser, åtgärder och behandlingsresultat kan samlas och analyseras. Lagen reglerar för vilka ändamål som personuppgifter i sådana kvalitetsregister får behandlas. Utredningen redovisar att förslaget inte får några ekonomiska eller andra konsekvenser eftersom den inte anger en skyldighet för vårdgivare att delta i ett system med sammanhållen journalföring.

BEREDNING

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret samt till kommunstyrelsens handikappråd.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 26 februari 2007 har i huvudsak följande lydelse.

Staden ansvarar för hälso- och sjukvården, upp till läkarnivå, för personer som bor i särskilt boende och i dagverksamheter som bedrivs enligt 3 kap 6 § i socialtjänstlagen samt för elever inom skolhälsovården.

Stadsledningskontoret anser att förslaget till den nya patientdatalagen är bra då den skapar förutsättningar för en IT-baserad elektronisk hantering av journaler och annan vårddokumentation. I och med att all information finns samlad i en journal, tillgänglig för dem som ansvarar för personens vård och behandling, ökar patientsäkerheten. För kommunens del innebär det ett bättre underlag för beslut om hälso- och sjukvårdsinsatser inom framför allt äldreomsorgen. Generellt gäller att lagstiftningen ska möjliggöra en helhetssyn på individen och hur dennes problem bäst kan lösas.

Den nya föreslagna patientdatalagen anger tydligt vilka uppgifter som får dokumenteras och vilka som får ta del av dessa. Detta ställer höga krav på goda kunskaper om lagens bestämmelser om vad som ska dokumenteras och vem som får ta del av uppgifter. Ett elektroniskt sammanhållet journalföringssystem kräver också en teknisk utveckling och utrustning samt utbildning. Stadsledningskontoret håller därför inte med utredningen om att förslagen inte får några ekonomiska konsekvenser.

Stadsledningskontoret tycker att det är bra att lagen beaktar den personliga integriteten med möjlighet för patienten att själv spärra uppgifter och åtkomsten av dessa. Å andra sidan kan det i vissa fall vara angeläget att ha en helhetsbild över patientens tidigare och aktuella vårdkontakter. Det kan vara barn eller andra som utsätts för våld eller behandling som föranleder anmälan eller kontakt med socialtjänst eller polis. Även läkemedelsberoende eller en negativ interaktion mellan läkemedel kan vara anledningen till att personen söker vård. Detta är frågor som ytterligare behöver belysas enligt stadsledningskontoret. Stadsledningskontoret vill dock framhålla vikten av att den personliga integriteten skyddas genom tydliga regler för behörigheter och systemens konstruktion.

Avslutningsvis anser stadsledningskontoret att en sammanhållen journalföring med elektronisk åtkomst väsentligt kan öka patientsäkerheten och administrationen kring journalföring och vårddokumentation. Det är därför viktigt att inte bara i lag möjliggöra patientdatajournaler utan även stimulera utvecklingen med elektroniska journaler.

Bilagor

Remiss 2006-11-17 Patientdatautredningens huvudbetänkande om en ny Patientdatalag (SOU 2006:82) - Sammanfattning